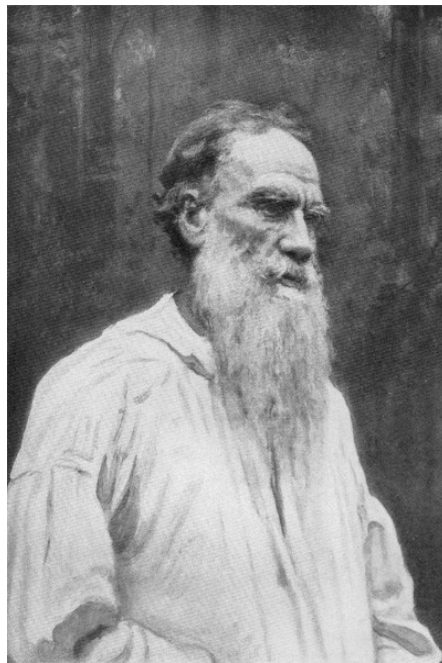

II. gimnazija Maribor
Trg Miloša Zidanška 1
8.6.2006

Lev Nikolajevič Tolstoj

Zgodovinski pregled v Rusiji

Rusija je bila v 60. letih 19. stoletja gospodarsko zaostala država, ker je **temeljila na fevdalnem družbenem sistemu**. To pa zato, ker je bilo skoraj vso večinsko prebivalstvo nepismeno tlačanstvo – kmetje.

V krimski vojni so se jasno pokazale vse notranje slabosti države. Čeprav je država imela največjo kopensko vojsko, je v spopadu z razvitejšema državama Anglijo in Francijo – izgubila.

Car Aleksander II. Se je zato odločil za reformno politiko. Za odpravo tlačanstva, ter reorganizacijo uprave, sodstva, šolstva in vojske. Vendar o parlamentu ni želel ničesar slišati.

Razpoloženje kmetov je cesarja prisililo, da je pohitel z zakonom o zemljiški odvezi in je zato februarja leta 1861 izdal MANIFEST, s katerim je kmete osvobodil tlačanstva in fevdalnih obveznosti. Čeprav je postalo 47 milijonov tlačanov svobodnih, s to reformo niso bili zadovoljni. Pričakovali so da, bodo dobili s tem tudi kaj Zemlje za preživet a dobili so jo komaj petino in še ta zemlja je bila slabše kakovosti. Poleg tega jim je bila zemlja dodeljena brezplačno, ampak morali so plačevati letni znesek državi, ki je nato odškodnino dala veleposestnikom. Tako so bili kmetje že na začetku obsojeni na propad in revščino.

Na slabe razmere v državi so glasno in jasno opozarjali predvsem revolucionarni demokrati. Reakcija vlade je bila hitra: upornike zatreti, ubiti, pregnati ali vreči v dosmrtno ječo. Vladni ukrepi so bili zlasti upirjeni proti naprednemu tisku in izobražencem. Mnogi so mislili in upali, da se bodo kmetje uprli sami vendar tega niso dočakali.

Tolstoj je za ta manifest izvedel, ko je bil na potovanju po Evropi.

Osvoboditev kmetov ga je na začetku samem navdušila !!!! ker je zastopal kmete in njihove interese, načela, si je kmalu zatem nakopal na glavo veliko sovraštvo veleposestnikov in vlade.

Kmalu zatem je spoznal, v čigavo korist je bil sprejet ta zakon. Razočaran nad vlado je v svojem romanu Vojna in mir, neusmiljeno, razlagal o sebičnosti, krutosti in hudodelstvu vlade in veleposestnikov.

Kronološki pregled Tolstojevega življenja in dela

Rojen je bil 9. septembra, leta 1828 v Jasni Poljani. Rodil se je, kot potomec stare plemiške družine. Bil je četrty od petih otrok, kot potomec grofa **Nikolaja Ilijiča Tolstoja**.

Ko je bil star 18 mesecev, mu je leta 1830 umrla mati **Marija Nikolajevna**. Ker, ko otrok ni užil materine ljubezni je globoko v sebi, zaradi tega močno trpel. Kako je pogrešal materino ljubezen, priča ena izmed njegovih izjav: »**Ko bi v težkih trenutkih samo bežno videl njen nasmeH , ne bi vedel, kaj je bolečina, ...**«. in še pri 72 letih je zapisal, da bi rad, kadar ga je obdajala žalost, tesnoba ...se lahko privil k materi v objem. Zanj je bila mati najvišja predstava o čisti ljubezni.

Takoj par let zatem, mu leta 1837 umre oče. Skrb za otroke je najprej prostovoljno prevzela daljna sorodnica **Tatjana Jorgolska**. Tatjana ga je že v rani mladosti naučila dobrote in prave, iskrene in čiste ljubezni. Vse do konca njene smrti mu je bila najljubša sorodnica, prijateljica in najboljša zaveznica. Tudi v romanu *Vonja in mir* mu je služila, kot model za lik. Imenoval jo je » tetka «.

5 let zatem, pa je skrb za otroke prešla v roke zakoniti skrbnici, teti **Pelageji Juškovi**, ki je živela na Kazanu. Družina se je tako preselila tja, kjer se je L.N.Tolstoj pripravljaj na univerzitetni študij. Študija ni nikoli dokončal, odločil se je da bo študij dokončal sam. Tako leta 1847 opusti študij in se vrne v Jasno Poljano, kjer začne pisati dnevnik, ki ga nato piše svoje celo življenje. V svojem rodnem kraju je dve leti zatem (1849), želel izboljšati življenje in družbeni status kmetov - tlačanov in njihovih otrok.

Leta 1850 odide v Moskvo in tam z velikim zanimanjem preučuje tamkajšnje literarno življenje. V Moskvi se mu utrnejo njegove prve literarne zamisli. Nastane njegova prva nedokončana proza **Zgodba včerajšnjega dne**.

Od leta 1851 - 1857 se zgodi veliko stvari. Najprej odpotuje na Kavkaz, kjer se dobesedno » zaljubi« v življenje **Kazakov** in njihove narave. Tam razmišlja, da bi celo za vedno ostal ve tistem svetu. Stopi v vojaško službo, kjer sodeluje v bojih na Kavkazu. Tukaj izide njegovo prvi delo (1852)= to je bil začetni del avtobiografske trilogije, imenovan **Otroštvo**. Dve leti zatem, leta 1854, nastane njegov drugi del trilogije : **Deška leta**.

Leta 1855 sodeluje na Krimu v bojih za Sevastopol in napiše vojna poročila = **Sevastopolske povesti**, ki mu prinesejo slavo velikega pripovednika. Leto zatem (1856) izstopi iz vojske. Takoj zatem leta 1857, pa nastane zadnji del trilogije : **Mladostna leta**. Nato se odloči za potovanje po Evropi in potuje v Švico, Italijo, Nemčijo in Francijo.

Leta 1862, pa se poroči s Sofjo **ANDREJEVNO BEHRS**.

Leta 1863, izide zelo pomembna povest, ki jo je pisal 10 let – to so **KOZAKI**.

Od leta 1864 – 1869, nastane eden izmed najpomembnejših romanov, (ki ga piše vse skupaj 5 let) **Vojna in mir**.

Takoj par let zatem, pa napiše in dokonča tudi enega izmed najpomembnejših romanov to je roman **Ana Karenina**. Ta roman je pa pisal 4 leta.

Leto 1878 je v njegovem življenju zelo pomembno, saj se priče njegova življenjska kriza. Obide ga strašna groza pred smrtjo, tako da začne iskati novo vero. Odpove se pravoslavni veri in poišče vero v kateri bi našel pomoč da bi v njej očistil svojo dušo. Tako se vrne k prvotnemu krščanstvu.

Leto zatem nastanejo (1897) **religiozno - filozofski spisi IZPOVEDI**.

Po teh rokopisih, se odloči vrniti v svojo rodno domovino, kjer leta 1883 nastanejo **versko - etični spisi >Kaj VERUJEM?** Glavni zapovedi v spisu sta: ljubezen do vseh ljudi in neupiranje zlu s silo. Svoj socialno-moralistični nauk (**tolstojanstvo**) poskuša **uresničiti s preprostim kmečkim življenjem in delom**.

1886 – nastane **povest o smrti Ivana Ilijiča**.

1889 – pa napiše zelo pomembno **povest Kreutzerjeva Sonata, kaj ej umetnost?** In tudi malo manj pomemben roman **Vstajenje**.

Leta 1901 ga izobčijo iz grško pravoslavne cerkve. Tega leta pa tudi odkloni **Nobelovo nagrado!**

Leta 190 nastane **spis o Smrtni kazni**.

Ko mu je bilo 82 let sklone, zapustiti družino in svoje imetje, ter slediti svojemu nauku. 20. novembra, leta 1910 umre na železniški postaji v ASTAPOVU. Pokopljejo ga v Jasni Poljani, zraven starejšega brata Nikolaja v gozdu, pod 6 brezami.